

Örgüt ?klim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Örgüt ?klim Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28168>

Özet

Örgüt İklim Ölçeği, P. Bilir tarafından 2005 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) bünyesindeki çalışanların kurumsal iklim hakkındaki algılarını ve katılımla ilgili düşüncelerini sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, kurumsal ortamın psikolojik ve yapısal yönlerini ele alarak, çalışanların motivasyonunu, memnuniyetini ve örgüte bağlılıklarını etkileyen faktörleri nicel verilerle ortaya koymayı hedeflemektedir. Ölçek geliştirme çalışması, kapsamlı bir ön uygulama süreci ile desteklenmiş ve madde havuzu 78'den 98'e çıkarılarak ölçeğin kapsamı genişletilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgüt İklimi, Kurumsal Algı, Çalışan Katılımı, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Örgütsel Psikoloji.

Yazarlar

P. Bilir

Amaç

Örgüt İklim Ölçeği'nin temel amacı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gibi büyük kurumlarda görev yapan personelin, kurumun genel atmosferine ve karar alma süreçlerine katılım düzeyine dair algılarını ölçmektir. Bu araç, yöneticilere ve araştırmacılara, organizasyonel iklimin hangi boyutların güçlü ya da zayıf olduğunu gösteren somut veriler sunarak, kurumsal gelişim ve iyileştirme stratejilerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, çalışanların deneyimlediği çevresel faktörlerin katılım düzeyleri üzerindeki etkisini incelemek üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, temel olarak **Örgüt İklimi** yapısını ölçmektedir. Örgüt iklimi, çalışanların organizasyonların iç süreçlerine, politikalarına, uygulamalarına ve ödül sistemlerine dair ortak algılarını ifade eder. Bu yapının alt boyutları; liderlik tarzı, iletişim kanalları, karar verme süreçleri ve çalışanların bu süreçlere ne ölçüde dahil edildiği gibi unsurları içermektedir. Ölçek aynı zamanda çalışanların kuruma olan bağlılıkları ve örgütsel adalet algılarını da dolaylı olarak değerlendirecek maddeler içermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesine dair kaynakta spesifik istatistiksel geçerlik katsayıları (yapı geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik gibi) açıkça belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinde uygulanan ön test

amaş, ölçeğin maddelerinin hedef popülasyon (GSGM çalışanlar) tarafından anlaşılabilirliği ve uygunluğunu teyit etmeye yönelik önemli bir adım teşkil etmiştir. Bu ön uygulama, temel olarak **görünürlük geçerliliği** ve **içerik geçerliliği** çalışmalarına hizmet etmiştir. Ölçek maddelerinin anlaşılma veya muhtemelen bulunamayan kısımları bu süreçte revize edilmiş, bu da aracın ölçmek istediği yapıyı temsil etme yeteneğini güçlendirmiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizlerine ait standart istatistiksel değerler (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) orijinal kaynakta sunulmamıştır. Bununla birlikte, ölçeğin geliştirme prosedürleri, iç tutarlılığı artırmaya yönelik adımlar içermiştir. Adana Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü çalışanlarından 100 kişi üzerinde bir ön uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamanın ardından, başlangıçtaki 78 maddelik havuz incelenmiş; anlaşılma ve muhtemelen düşük korelasyon gösteren maddeler çıkarılmış, yerine yeni maddeler eklenmiştir. Bu titiz madde revizyon süreci sonucunda ölçek, daha tutarlı ve güvenilir bir yapıya ulaşmak amacıyla 98 maddeye yükseltilmiştir.

Faktör Analizi

Örgüt İklim Ölçeği'nin çok boyutlu yapısını istatistiksel olarak doğrulayan açıklayıcı (Exploratory Factor Analysis - EFA) veya doğrulayıcı (Confirmatory Factor Analysis - CFA) faktör analizi sonuçları kaynak özetinde yer almamaktadır. Ölçeğin 98 maddeden oluşması, birden fazla alt boyutu ölçtüğüne işaret etmektedir; ancak bu boyutların neler olduğu, madde yükleri ve faktörler arasındaki ilişkiler hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır.

Araç

Test Tipi: Geliştirme

Format: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanmaktadır. Katılımcılar, her bir maddeye ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kurumsal Çalışanlar (Devlet Kurumu Personeli)

Yaş Grubu: Yetişkin Çalışan Popülasyonu

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde görev yapan personel. Ön uygulama 100 kişi üzerinde yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği / Anket

Derecelendirme Sistemi:

- 1 - Hiç Katılmıyorum
- 2 - Çok Az Katılıyorum
- 3 - Orta Düzeyde Katılıyorum
- 4 - Çok Katılıyorum
- 5 - Tamamen Katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Kurum İklimi, Likert Ölçeği, Personel Yönetimi, Çukurova Üniversitesi, Örgütsel Davranış.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir (N/A)

Bağılı E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir (N/A)

Yazma Adresi: Belirtilmemiştir (N/A)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2005

Şinler ve Ücret: Ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım için tezin yazarı olan P. Bilir'den ve ilgili kurum olan Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden izin alınması gerekmektedir. Ticari kullanım ücreti bilgisi mevcut değildir.

Kaynaklar

Bilir, P.(2005). *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün örgüt iklimi ve çalışanların katılımı ilgili algılamaları* (Doktora tezi). Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Tez erişim linki: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: orgutsel-iklim-olcegi-toad.pdf

Örgüt İklim Ölçeği Maddeleri

Ölçek, ön uygulama sonrası revizyonlarla birlikte 98 maddeden oluşmaktadır. Orijinal kaynaktaki maddelerin tam listesi yer almamaktadır.